

**«Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ»
КЕАҚ Ғылыми кеңес
отырысында
16.06.2026 ж. № 14 хаттамамен
БЕКІТІЛДІ**

**«М036 – Полиграфия» білім беру бағдарламалар
тобы бойынша түсушілерге арналған
шығармашылық емтиханның БАҒДАРЛАМАСЫ**

1. Жалпы ереже

1.1 Бағдарлама "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығына (бұдан әрі – үлгілік қағидалар) сәйкес жасалды.

1.2 Типтік ережелердің 2 – қосымшасына сәйкес «М036 – Полиграфия» білім беру бағдарламалар тобы бойынша шығармашылық емтихандар келесі форматта тапсырылады:

- 1) Эссе
- 2) Ғылыми зерттеуге ұсынылған тақырыптың презентациясы

1.3 Шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу үшін әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректорының шешімімен емтихан өткізу кезеңінде емтихан комиссиясы құрылады.

Қабылдау комиссиясының құрамына ҚазҰУ-дың профессорлық-оқытушылық құрамы, бұқаралық ақпарат құралдарының және қоғамдық ұйымдар өкілдері кіреді.

1.4 Шығармашылық емтиханға өтініштерді қабылдау ҚР БжҒМ ҰОТ ақпараттық жүйесі арқылы іске асырылады:

- 1) күнтізбелік жылғы 1 маусымнан 8 шілдеге дейін;
- 2) күнтізбелік жылғы 1 қарашадан 18 қарашаға дейін.

1.5 Шығармашылық емтихандар мына мекен-жайда өткізіледі: Алматы қаласы, Әл-Фараби даңғылы, 71, журналистика факультеті:

- 1) күнтізбелік жылғы 16 шілдеден 25 шілдеге дейін;
- 2) күнтізбелік жылғы 9 желтоқсаннан 13 желтоқсанға дейін.

1.6 Шығармашылық емтихандардың өту кестесін (емтиханды өткізу нысаны, күні, уақыты және өткізілетін орны, консультациялар) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және оқуға түсушілердің назарына бұл

туралы құжаттарды қабылдау басталғанға дейін жеткізіледі және университеттің ресми сайтында www.kaznu.kz жарияланады.

1.7 Шығармашылық емтихан бейне және (немесе) аудиожазбамен жабдықталған аудиторияларда өткізіледі.

1.8 Талапкерлердің шығармашылық емтихандарды тапсыруы жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен жағдайда жүзеге асырылады.

1.9 Шығармашылық емтихан басталғанға дейін талапкерлерге емтихан материалдары беріледі және титулдық парақтарды ресімдеу тәртібі түсіндіріледі, сондай-ақ шығармашылық емтиханның басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялау уақыты мен орны және апелляцияға өтініш беру рәсімі көрсетіледі.

1.10 Шығармашылық емтиханының қорытындылары – бағалау ведомосімен, рұқсат беру ведомосімен, комиссияның еркін формадағы хаттамасымен рәсімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына төраға және қатысып отырған барлық комиссия мүшелері қол қояды.

1.11 Шығармашылық емтихандарының нәтижелері өткізілген күні жарияланады.

1.12 Әр шығармашылық емтихан бойынша ең жоғарғы балл - 35. 17 балдан төмен – қанағаттанарлықсыз баға.

1.13 Шығармашылық емтихандардың нәтижелері бойынша Әл Фараби атындағы ҚазҰУ-дың қабылдау комиссиясы талапкерге университетке ақылы негізде оқуға түсу туралы өтініштің көшірмесін шығармашылық емтихандарды тапсыру орнына қарамастан береді.

1.14 Шығармашылық емтиханды қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

1.15 Шығармашылық емтиханды өткізу кезеңінде даулы мәселелерді шешу, тиісті емтихандарды тапсырушы тұлғалардың құқықтарын қорғау мақсатында қабылдау комиссиясы төрағасының бұйрығымен тақ саннан тұратын (төрағасын қоса алғанда) апелляциялық комиссия құрылады.

1.16 Апелляцияға өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтихан тапсырған тұлғаның өзі береді. Өтініш шығармашылық емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарайды.

1.17 Апелляциялық комиссияның шешімі отырысқа оның құрамының кемінде үштен екісі қатысса, заңды деп есептеледі. Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция жөніндегі шешім қатысып отырған комиссия мүшелері санының көпшілік даусымен қабылданады. Апелляциялық комиссия мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда төрағаның дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға және қатысып отырған комиссияның барлық мүшелері қол қоятын хаттамамен рәсімделеді.

1.18 Ерекше қажеттіліктері бар адамдардың (2-3-топтағы мүгедектер) электрондық цифрлық құралдарды (компьютер, ноутбук) мен прокторинг

жүйесін бірінші шығармашылық емтиханда пайдалануға құқығы бар. Сонымен қатар қажет болған жағдайда қабылдау комиссия өкілінің техникалық көмегіне сүйене алады.

«М036 – Полиграфия» білім беру бағдарламалар тобы бойынша шығармашылық емтиханды өткізу тәртібі

Бірінші шығармашылық емтихан ұсынылған тақырыптардың бірі бойынша эссе жазу түрінде өткізіледі.

Емтиханға **3 сағат** уақыт бөлінеді.

Шығармашылық емтихан өткізу ережелерімен таныстыру емтихан басталғанға дейін **30 минут бұрын** жүзеге асырылады.

Эссе түлері (таңдау):

Эссе түрлері	Сипаттамасы	Эссе көлемі
Мотивациялық эссе	Баспа ісін басқару және полиграфия саласында білім алуға деген ынта-жігері мен уәждерін дәлелді түрде баяндау.	1000 сөзден кем емес
Проблемалық эссе	Баспа ісін ұйымдастырудың заманауи үлгісінің өзекті мәселелері мен мәтінді көркем безендіру өнеріне қатысты өз көзқарасын, ұстанымын баяндау.	

Бірінші шығармашылық емтихан тақырыптарының үлгілік тізбесі:

1. Баспа-полиграфия қызметін ұйымдастыру қағидаттары.
2. Кітап – қазіргі әлемдегі ақпараттың ерекше түрі.
3. Қазақстандық баспагерлер, редакторлар, дизайнерлер және полиграфистер.
4. Полиграфия қызмет саласы ретінде. Жаңа технологиялар.
5. Халықаралық кітап көрмелері.
6. Баспа жарнамасындағы ұрандарды креативті безендіру.
7. Қазақстан тәуелсіздігі және баспа-полиграфия саласының трансформациясы.
8. Қаріп – типографиканың негізі.
9. Типографика: мәтінді теруден бастап беттеуге дейінгі үдеріс.
10. Әлеуметтік желілердегі графикалық дизайнның даму үрдістері.

Критерийлер	Дескрипторлар	Балы
Тақырыпты ашу; Тақырыпты ашудағы өзіндік ерекшелік; келтірілген фактілердің орындылығы мен нақтылығы	тақырып теориялық деңгейде, ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс қолдана отырып ашылған	15
	мәселені ашуда өзіндік көзқарас (позиция, ұстаным) ұсынылған	
	Әр түрлі ақпарат көздері қолданылған	
Баяндаудың қисындылығы, дәйектер мен қорытындылардың сенімділігі; мәтін құрылымының нақтылығы мен мағыналылығы; баяндаудың жандылығы, бейнелілігі, әсерлілігі	Эссенің құрылымдық компоненттері логикалық байланысып, композициялық тұтастықтың болуы	10
	ішкі логиканың болуы, нақтыдан жалпыға, жалпыдан жекеге өту мүмкіндігі	

	Жалпылама ой мен қорытындының болуы	
Жазба тілдің нормаларын меңгеруі; сөздік қордың молдығы мен әртүрлігі, даяр сөз орамдары мен дайын сөз үлгілерінің болмауы	академиялық жазудың жоғары деңгейінің (сөздік қор, ғылыми терминология, грамматика, стилистика білімдері) көрсетілуі	10
Ең жоғары балл		35

* 17 балдан төмен – қанағаттанарлықсыз баға

2-ші шығармашылық емтихан – Ғылыми зерттеуге ұсынылған тақырыптың презентациясы

Презентацияда жоспарланған ғылыми зерттеуді негіздеу ұсынылады, онда мақсат, міндет, нысан, зерттеудің пәні мен методологиясы, әдебиетке шолу және зерттеудің күтілетін нәтижелері көрсетілуі керек.

Презентацияны бағалау критерийлері

Критерийлер	Дескрипторлар	Балы
Мәселенің өзектілігі, эрудиция, аналитикалық ойлау, ғылыми аппаратты игеру, мәселені шешуге ұсынылған жауаптар	Сұқбат жауаптарының нақтылығы және сенімділігі, эрудициясы	15
Жұмыста ғылыми компоненттердің болуы, рефераттың тақырыбын ашуға арналған мәселелердің жауаптарын табу	Сұқбаттасу кезінде шығармашылық зейінін жинақтай білу, терминологияны білу	10
Өз ойын ауызша жеткізе білу, өзінің көзқарасы мен тұжырымдамаларын сенімді қорғай білу	Өз көзқарасын қорғай білу және әр түрлі сұрақтарға жауап беру	10
Ең жоғары балл		35

* 17 балдан төмен – қанағаттанарлықсыз баға

Шығармашылық емтихандарды өткізу

Шығармашылық емтихандар дәстүрлі (офлайн) форматта қабылданады.

Дайындық үшін ұсынылатын әдебиеттер тізімі

1. Джеймс Феличи. Типографика. Шрифт, верстка, дизайн. Изд.: ВHV. - 2024.
2. Чихольд Я. Новая типографика. Руководство для современного дизайнера. Издательство Студии Артемия Лебедева. - 2021.
3. Блинов А.О., Угрюмова Н.В. Менеджмент. Задания, тесты, кейсы. Учебное пособие. – М.: КноРус. - 2020.
4. Дашкова И. А., Ткаченко И. В., Захарченко Н. С. Менеджмент. Методы принятия управленческих решений. – М.: Юрайт. - 2020.
5. Зельдович Б. З. Менеджмент в медиаиндустрии. Учебник для СПО. – М.: Юрайт. - 2023.
6. Смыслов О.Ю. Теории и концепции современного менеджмента: учебное пособие для магистратуры. – Липецк; Воронеж: Изд-во РИТМ. - 2024.
7. Савченко Л.В., Шум О.Ю. Словарь-справочник издателя, редактора, полиграфиста, блогера и дизайнера: термины и профессионализмы:

- учебное пособие. – Симферополь: ФГАОУ ВО «КФУ им. В. И. Вернадского». - 2022.
8. Божко А.Н. Обработка растровых изображений в Adobe Photoshop/ Национальный Открытый Университет «ИНТУИТ». - 2020. <http://www.knigafund.ru>
 9. Макетирование и верстка в Adobe InDesign/ Молочков В. П.- Национальный Открытый Университет «ИНТУИТ», 2020. - <http://www.knigafund.ru>
 10. Майсурадзе Ю.Ф. и др. Энциклопедия книжного дела. – М.: Юристь. - 2021.

